C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1a-381/2024 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
1-24021311-03-1a-10092024 Judecător: Ludmila Tetiu

D E C I Z I E
În numele Legii

15 ianuarie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Ludmila Iarmaliuc
Grefierilor Aliona Babenco și Maria Baciu
Cu participarea:
Procurorului Alexandru Gordilă
Avocatului Ina Cepoi

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel, apelul avocatului Constantin Mustea în interesele inculpatului Cebotari Lucia declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 16 august 2024, în cauza penală privind condamnarea lui:

Cebotari Lucia, a.n. *****, c/p *****, originară și domiciliată în *****, *****, studii gimnaziale incomplete, necăsătorit, neangajat în câmpul muncii, nesupus serviciului militar, cetățean al R. Moldova, anterior condamnată:

- prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 05 decembrie 2013 în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 03 ani, iar în baza art. 90 Cod penal pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 02 ani;

- prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 10 ianuarie 2014 în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 03 ani, iar în baza art. 85 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 05 ani, iar în baza art. 90 Cod penal pedeapsa stabilită

a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 04 ani;

- în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal,-

Termenul de judecare a cauzei:

În instanța de fond: *23.02.2024-16.08.2024;*

În instanța de apel: *10.09.2024-15.01.2026.*

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 16 august 2024, ***Cebotari Lucia*** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei în privința lui Cebotari Lucia urmează a fi calculat din momentul rămânerii definitive a sentinței.

Până la intrarea sentinței în vigoare în privința lui Cebotari Lucia a fost aplicată măsura preventivă „obligarea de a nu părăsi localitatea”.

S-a încasat de la inculpata Cebotari Lucia în beneficiul părții vătămate ***** suma de 4750 (patru mii șapte sute cincizeci) lei, cu titlul de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Corpul delict - 5 bancnote cu nominalul a câte 200 lei, în total 1000 lei care sunt anexate şi se păstrează în plic la cauza penală, urmează a fi restituite părții vătămate *****.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond, *în fapt*, a constatat că, ***Cebotari Lucia,*** la data de 27 ianuarie 2024, pe la orele 15:00, aflându-se în casa proprie situată în *****, *****, cu scop de profit şi de a sustrage bunurile altei persoane, i-a răsucit mâna lui ***** şi în mod deschis i-a sustras din buzunarul halatului în care era îmbrăcată suma de 5750 lei în numerar. Ulterior, la solicitarea acesteia de a-i restitui, a refuzat şi s-a ascuns în spatele casei, cauzându-i astfel părții vătămate ***** un prejudiciu material în proporții considerabile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatei Cebotari Lucia întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârşit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viaţă şi cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Constantin Mustea în interesele inculpatului Cebotari Lucia, în termen, a contestat cu apel sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 16 august 2024, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului s-a invocat că potrivit Legii procesuale penale, scopul procesului penal este de protejare a persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăție sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată (de văzut art.1 alin.(2) din Codul de procedură penală).

La fel, organele de urmărire penală şi instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată (de văzut art.1 alin.(3) din Codul de procedură penală). S-a mai referit partea apărării la prevederile art. 8, art. 24 alin. (2), art. 26 alin. (2), (3) Cod de procedură penală. Astfel, instanța de fond la examinarea prezentei cauze penale de învinuire a lui Cebotari Lucia contrar prevederilor legale menționate supra, absolut eronat şi neîntemeiat s-a expus asupra vinovăției inculpatei deoarece (potrivit materialelor de urmărire penală conținute în cauza dată şi puse la baza vinovăției) majoritatea pretinselor probe de acuzare a lui Cebotari Lucia în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal care au fost administrate şi considerate de acuzare drept pertinente, concludente şi utile, iar ulterior puse la baza condamnării, în realitate nu au nimic comun cu fapta incriminată și evident, nici într-un fel nu demonstrează vinovăția inculpatei.

Deci, reieșind din conținutul sentinței de condamnare, instanța de fond a considerat că învinuirea formulată inculpatei Cebotari Lucia (care după părerea apelanților este total ilegală şi neîntemeiată) a fost dovedită pe deplin prin pretinsele ”probe,, examinate în cadrul cercetărilor judecătorești, şi anume: proces-verbal de cercetare la fața locului din 12.02.2024, conform căruia a fost examinată

gospodăria inculpatei Cebotari Lucia (f.d. 34 - 38); procesul-verbal de ridicare din 30 ianuarie 2024, conform căruia de la Cebotari Lucia s-au ridicat mijloace financiare în sumă de 1000 lei, şi anume, 5 bancnote a câte 200 lei fiecare (f.d. 40 - 42); procesul-verbal de examinare a obiectelor din 02.02.2024 şi anexate în calitate de corp delict conform căruia au fost examinate bancnotele ridicate (f.d. 44 - 46); procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din data de 02.02.2024, conform căruia au fost prezentate părții vătămate bancnotele ridicate din data de 02.02.2024 spre recunoaștere, astfel, a fost recunoscută bancnota de 200 lei, după ruptura din partea dreaptă a bancnotei, la fel sunt ferfelite, recunoscându-le şi după miros şi petele de putrezire care le au (f.d. 47-50).

Astfel, cu referire la pretinsele „probe" de învinuire menționate în sentința de condamnare, se invocă că de fapt, în ședințele de judecată pretinșii martori, în totalitatea cazurilor nu au văzut momentul sustragerii bunurilor: martorul ***** a fost de față doar la momentul în care inculpata şi partea vătămată au ieșit din casă, iar ultima striga ca să i se întoarcă careva bani; martorul *****, nu a văzut absolut nimic, toate declarațiile acesteia constau în faptul că inculpata într-o zi din luna ianuarie 2024 a făcut cumpărături mai scumpe ca de obicei, iar bancnotele cu care s-a achitat au fost „îngrijite nu erau rupte"; martorul *****, a declarat doar ceea ce a auzit de la soția sa ***** care este parte vătămată; martorul *****, în afară de confirmarea faptului că a servit coniac cu Cebotari Lucia, nu a mai menționat nimic pertinent cazului în afară de faptul că, anterior astfel de cazuri în privința inculpatei nu a mai auzit.

Prin urmare, examinând sentința de condamnare a lui Cebotari Lucia, apărarea a ajuns la concluzia că instanța de fond, s-a bazat doar pe declarațiile părții vătămate şi într-o anumită măsură pe declarațiile pretinșilor martori, care, la rândul său, nu au confirmat nici într-o măsură vreo circumstanță ce urma a fi constatată în prezenta cauza penală. Mai mult ca atât, instanța a considerat totalitatea declarațiilor inculpatei drept modalitate de apărare şi eschivare de răspundere penală, iar faptul procurării de la magazin a unor produse mai scumpe drept dovadă de comitere a infracțiunii incriminate.

Subsidiar, instanța de fond a menționat că, pentru a ajunge la concluzia despre vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate şi încadrarea juridică corectă a acțiunilor acesteia, a făcut o analiză amplă a probelor administrate şi prezentate de acuzatorul de stat. Însă, instanța judecătorească contrar prevederilor art. 97 pct. 2) Cod procedură penală, a admis calificarea acuzatorului de stat, de comitere a infracțiunii cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau

sănătatea persoanei, fapt nedemonstrat în modul cerut de lege şi din nou bazat doar pe declarațiile părții vătămate.

În circumstanțele statuate, se invocă lipsa a cărorva probe directe despre vinovăția inculpatei, instanța judecătorească de fond urma să adopte doar o singură soluție legală în privința Luciei Cebotari, şi anume, sentința de achitare, or, partea apărării insistă că sentința de condamnare este întemeiată doar pe niște presupuneri, care nu se bazează pe un ansamblu de probe pertinente, concludente, utile şi veridice, iar pretinsele probe nu coroborează între ele şi nu dovedesc incontestabil vinovăția inculpatei Cebotari Lucia.

Acte de procedură:

Conform fișei de repartizare a dosarului din 10.09.2024 cauza respectivă a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului raportor Ruslana Burdeniucu, în complet cu judecătorii: Ala Rotaru (președintele ședinței) și Dumitru Pușca.

Prin încheierea președintelui Curții de Apel Nord din 03.02.2025 în legătură cu acceptarea cererilor de demisie a judecătorilor Ala Rotaru, Dumitru Pușca și Ruslana Burdeniuc s-a dispus redistribuirea cauzei respective prin intermediul PIGD cu respectarea principiului distribuirii aleatorii unui alt complet de judecată din cadrul Colegiului penal al Curții de Apel Nord sau judecătorilor suplineați.

Astfel, conform fișei de repartizare repetată a dosarelor din 04.02.2025 cauza respectivă a fost redistribuită în mod aleatoriul judecătorului raportor Aurelia Andronache, în componența completului Ghenadie Liulca (președinte) și Ludmila Iarmaliuc (judecător).

Argumentele părților:

<u>În ședința instanței de apel, avocatul Ina Cepoi în interesele inculpatei Cebotari Lucia</u>, a pledat pentru admiterea apelului cu casarea integrală a sentinței și remiterea cauzei la rejudecare, și/sau dacă este posibilă rejudecarea cauzei și adoptarea unei decizi de achitare, din motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpată.

<u>În ședința instanței de apel, inculpata Cebotari Lucia</u> a pledat nevinovată, menționând că partea vătămată benevol i-a trimis suma de 1000 lei.

<u>În ședința instanței de apel, acuzatorul de stat în persoana procurorului Lilia Prisacari</u>, a pledat pentru admiterea apelului din alte motive decât cele invocate, în vederea excluderii din sarcina inculpatei a agravantei – cu cauzarea de daune în proporții considerabile, ținând cont de modificările operate în lege, cu menținerea condamnării lui Cebotari Lucia în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, considerând că vinovăția acesteia a fost integral confirmată prin probele administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În ședința instanței de apel, partea vătămată ***** a relatat că inculpata Cebotari Lucia a apucat-o de mână și i-a luat din buzunar suma de 5750 lei.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul avocatului Constantin Mustea în interesele inculpatului Cebotari Lucia declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 16 august 2024 urmează a fi admis din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a respectivei sentințe în latura penală și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Prin prisma art. 409 Cod de procedură penală, instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat şi la persoana la care se referă declarația de apel şi numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin. (1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate şi cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt şi de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

În acest sens Colegiul penal statuează că, apelul reprezintă o cale de atac sub aspect de fapt şi de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control atât în fapt, cât şi în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces şi la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță şi care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat şi în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau

administrativ au fost corect aplicate şi hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Conform art. 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. **(2)** Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), şi pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Cu titlu preliminar Colegiul penal evidențiază că, cauza penală de învinuire a lui Cebotari Lucia în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal a fost examinată în procedură generală, din motiv că inculpata nu și-a recunoscut vina și pledat pentru emiterea unei sentințe de achitare.

Potrivit textului apelului înaintate de către avocatul Constantin Mustea în interesele inculpatului Cebotari Lucia rezultă că acesta și-au manifestat dezacordul cu sentința contestată în latura stabilirii vinovăției, considerând că în privința lui Cebotari Lucia urmează a fi adoptată o decizie de achitare în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii; fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Analizând cele invocate în apel, lecturând sentința contestată în raport cu actele cauzei Colegiul penal conchide că, instanța de fond prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală a apreciat obiectiv totalitatea probelor, care demonstrează vinovăția inculpatei Cebotari Lucia în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, însă ținând cont de modificările legislative operate la art. 126 alin. (2) Cod penal ulterior emiterii verdictului judiciar, urmează a interveni din oficiu cu modificări în partea constatării în fapt și în drept a învinuirii aduse inculpatei Cebotari Lucia, prin prisma art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu casarea sentinței în latura penală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, conform ordinii stabilite pentru prima instanță, din următoarele considerente.

Colegiul penal constată că, prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, au fost operate modificări esențiale la dispoziția art.126 alin. (2) Cod penal, potrivit căruia se consideră ***proporții considerabile*** sau esențiale ***valoarea bunurilor sustrase***, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate,

transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, ***care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.***

Potrivit Hotărârii Guvernului RM privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, nr 1033 din 21 decembrie 2023, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2024 în mărime de 13700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Astfel, pentru existența urmărilor prejudiciabile prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal valoarea bunurilor sustrase urmează să depășească suma de 137 000 lei, însă potrivit actului de învinuire lui Cebotari Lucia i se incriminează sustragerea deschisă a bunurilor părții vătămate ***** la prețul de 5750 lei, prejudiciu material care în limitele modificărilor Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, nu se atribuie la categoria daunelor în proporții considerabile.

Subsecvent Colegiul indică că, potrivit art. 113 Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite şi semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Componența de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componenței de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Semnul componenței de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Conform art. 325 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire şi numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului şi nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile şi în condițiile prevăzute de prezentul cod.

În final, reiterând despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul evidențiază că aceasta are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale,

cât şi pentru modul de desfăşurare a judecăţii, determinând, nu în ultimul rând, concordanţa între conţinutul legal al infracţiunii şi conţinutul constitutiv al acesteia.

În situaţia dictată, Colegiul penal ţine a trece în revistă incidenţa nemijlocită a prevederilor art.10 alin. (1) Cod penal, potrivit căruia legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, ***care uşurează pedeapsa ori***, ***în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv***, *adică se extinde asupra persoanelor care au săvârşit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi,* inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin urmare, ţinând cont de efectul retroactiv al legii penale, Colegiul penal constată că la momentul actual prejudiciul material cauzat părţii vătămate ***** nu se atribuie la categoria daunelor în proporţii considerabile, din care considerente din învinuirea adusă lui Cebotari Lucia urmează a fi exclusă circumstanţa agravantă prevăzută la art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, urmând a fi recunoscută vinovată în limitele art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Distinct, cu privire la fondul cauzei, în pofida faptului că inculpata Cebotari Lucia în cadrul cercetării judecătoreşti nu şi-a recunoscut vina şi a pledat pentru emiterea unei sentinţe de achitare, Colegiul penal conchide că vinovăţia inculpatului în comiterea infracţiunii incriminate a fost dovedită *dincolo de orice dubiu rezonabil*.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală examinată şi care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenţei, utilităţii, concludenţei, veridicităţii şi coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt.

Astfel, inculpata Cebotari Lucia, fiind audiat în instanţa de fond, vinovăţia în comiterea faptelor incriminate nu şi-a recunoscut-o şi a declarat instanţei că în luna ianuarie anul acesta Zeamă Raisa a fost la un cumătru de al ei pe nume Nistor Ion şi au băut alcool. După aceea a venit la ea, unde a venit şi ***** care era beată, a venit deoarece anterior a solicitat să-i împrumute 1000 lei. Raisa i-a împrumutat suma de o mie de lei, însă când a ieşit la poartă, Raisa striga ca să-i dea înapoi 3500 lei, şi sunase deja la poliţie. A doua zi a fost chemată la primărie, unde i-a restituit suma de 1000 lei, bancnotele erau câte 200 de lei. Ea mai mulţi bani nu avea.

La întrebările adresate, inculpata a concretizat că a ieşit afară deoarece a mers la veceu, dar nu s-a dus ca să ascundă banii. Pînă la data respectivă, nu a

împrumutat bani de la Raisa. Ele înainte au trăit bine, Raisa venea la ea, dar recent s-a stricat relațiile. Raisa a sunat la poliție a doua zi. A dorit ca să-i dea banii lui Raisa în ziua aceea, dar ea nu a vrut ca să-i ia.

Nerecunoașterea vinei de către inculpata Cebotari Lucia, instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art.66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale, spre deosebire de declarațiile părții vătămate și a martorilor, care răspund penal în baza art. 312-313 Cod penal pentru darea declarațiilor mincinoase sau refuzul de a da declarații.

În continuarea acestui deziderat, planează aserțiunea că, în declarațiile persoanei acuzate de săvârșirea unei infracțiuni mereu există un subiectivism firesc, fiind tentată să nu spună tot ce cunoaște sau să denatureze adevărul în interesul personal, astfel fiind necesare în mod obligatoriu probe suplimentare în susținerea declarațiilor acestuia, probe care în prezenta cauză nu au fost prezentate.

Din alt punct de vedere însă, dacă bănuitul, învinuitul sau inculpatul ascunde realitatea, prin ne coroborarea declarațiilor sale mincinoase cu alte probe administrate şi contrare acestora, organul judiciar poate sesiza reaua sa credință, apreciind că declarația lui nu face decât să confirme dovezile care-i indică vinovăția sau cel puțin reprezintă o metodă de apărare în cazul răspunderii penale pentru săvârșirea unei infracțiuni.

Astfel, existând în privința declarațiilor inculpatului o inevitabilă suspiciune, art. 103 alin. (2) Cod de procedură penală impune acestora o valoare probantă condiționată şi de existența altor probe în cauză, care să confirme veridicitatea lor, însă în prezentul proces penal, alte probe relevante în acest sens nu se atestă.

Astfel, în pofida faptului că inculpata Cebotari Lucia nu și-a recunoscut vinovăția în faptele incriminate, vinovăția acesteia se confirmă prin totalitatea probelor cercetate nemijlocit în ședința de judecată de către instanța de fond și verificate prin citire în instanța de apel, şi anume:

- ***declarațiile părții vătămate*** *****, care a declarat instanței de fond că la data de 27 ianuarie 2024, la ora 12:00, în zi de duminică, a pus suma de bani în buzunar la halat pentru a cumpăra lemne. În total avea suma de 5750 lei. Acești bani erau compuși din banii de la pensie 1800 lei și 2500 lei, și plus 1400 lei care îi avea de cheltuială. Erau toți împreună într-un pachețel. S-a dus la Vitalie Condrea în vale ca să vorbească să-i aducă lemne. Vitalie Condrea a zis că îi va aduce lemne acasă, de aceea banii nu i-a luat. S-a întors înapoi acasă, și a trecut pe lângă

gospodăria Luciei Cebotari. Cebotari Lucia a chemat-o în casă la ea, din care motiv a intrat în casă. De bani cunoștea numai soțul său. Inculpata a intrat în casă, ea din urmă, inculpata s-a așezat pe pat, iar ea stătea rezemată de ușă. În casă erau doi băieți, unul era a Luciei altul era a altcuiva. Lucia a invitat-o ca să se așeze pe pat, însă ea a refuzat deoarece se grăbea. S-a întors ca să plece, iar Lucia a apucat-o de mâna, i-a răsucit mâna, a băgat mâina ei în buzunarul unde erau banii, și a fugit pe ușă afară. Ea început a striga „hoțoaico", însă inculpata a fugit după casă, nu știu unde s-a ascuns. Băieții care erau în casă, au început să o îmbrâncească, și au scos-o din ogradă, mai avea în buzunar o pereche de mănuși, în care mai aveam cincizeci de lei, și un pachet de țigări. Le-a luat și pe acestea. A mai concretizat că, ambii băieți au îmbrâncit-o, i-au luat mănușile din buzunar cu banii. Nu a sunat în ziua aceea la poliție, s-a dus a doua zi la ea să îi dea banii, iar ea a zis că nu se teme de poliție. A doua zi Lucia i-a dat o 1000 lei, însă i-a a cerut ca să îi dea toți banii odată, deoarece ea a grămădit banii de la cules căpșuni, și mere. Cu inculpata nu sa mai întâlnit după acest caz, nu a discutat. Ea a dat la poliție și nu a avut ce vorbi cu ea. A fost îmbrăcată în scurta de iarnă, care este mai lungă, era încheiată la scurtă, dar ea i-a ridicat scurta în sus, și i-a sucit mâna care și acum o doare. De banii pe care i-a avut în buzunar în acea zi cunoștea doar soțul. Inculpata i-a băgat mâna dintr-o dată în buzunar, de parcă ar fi știut. În momentul când a băgat mâna, în casă era fiul mai mic al Luciei, și încă un băiat străin. Nu se afla în stare de ebrietate (f.d.133);

- declarațiile martorului **,*** care în instanța de fond a relatat că soția sa ***** i-a spus că Lucia i-a furat banii, șase mii. Soția strângea banii pentru lemne, pentru mâncare, pentru iernat. Banii îi ținea într-un buzunar, într-un pachet.

Fiind date citirii declarațiile martorului ***** făcute în cadrul urmării penale, ultimul a menționat că *"La data de 27.01.2024, sâmbătă, în a doua parte a zilei, Raisa a luat banii și a ieșit în sat pentru ca să achite lemnele, iar el a rămas acasă, aceasta a revenit în jurul orelor 15:30, fiind speriată și zicând că o doare mîina, apoi i-a povestit că Cebotari Lucia a chemat-o la ea, fiind consăteana lor, apoi i-a răsucit mîina, și i-a sustras din buzunar banii care i-a strâns împreună, după care a fugit și s-a ascuns după casa ei"* (f.d.132);

- declarațiile martorului *****, care fiind audiată în instanța de fond a relatat că pe Raisa și Lucia le cunoaște, menționând că iarna s-a dus la Lucia ca să se joace cu fiul ei. În casă la Lucia, acolo era Lucia, soțul ei și Raisa, care consumau vin. A văzut cum au ieșit din casă și Raisa îi striga doamnei Luciei ca să-i dea suma de 3700 de lei. După ce a auzit asta, nu a văzut nimic. Lucia s-a dus după casă, și apoi a venit înapoi, apoi Raisa a strigat la Lucia ca să-i dea banii. Alte

cuvinte nu a auzit de la Raisa și Lucia, și apoi a plecat acasă. A auzit ca să strige Raisa către Lucia ca să-i dea banii, nu a auzit că-i zică Luciei hoață, dar a auzit ca să-i dea banii că sunt a ei. Feciorii Luciei, s-au apropiat de Raisa și au dat-o afară din ogradă. El a înțeles că banii sunt a doamnei Raisa. Când a ieșit în drum Raisa a strigat de mai multe ori. Când a intrat în casă cu fiul doamnei Lucia, nu a văzut bani într-un pachețel pe pat. A mai concretizat că când a intrat în casă, toate trei persoane erau în stare de ebrietate, toți vorbeau cu cuvinte injurioase între ei. A înțeles că banii sunt a Raisei deoarece ea așa striga, dar el nu a văzut bani la ea.

La demersul procurorului au fost date citire declarațiilor date în cadrul urmăririi penale care a declarat că, *”la moment locuiește împreună cu familia sa, mama Balan Viorica, tata ***** și sora lui, la moment este elev la Liceul din satul Cușmirca în clasa a 8-a. Referitor la circumstanțele cazului dat, poate declara faptul că sâmbătă, la data de 27.01.2023, aproximativ la pauza de masă a mers la prietenul său Igor Cebotari, care locuiește în aceeași localitate ca și el, pentru ca să se joace împreună în curte. Erau la el în curte, când a observat că în vizită la acesta a venit cet. *****, care locuiește în aceeași localitate ca și ei. Acestea au intrat în casă și s-au așezat la masă. Periodic, împreună cu Igor mai intrau prin casa lor, astfel a observat că tanti Lucia și împreună cu tanti Raisa erau în cameră, la masă în interiorul casei, unde pe masă era o sticlă de vin de casă. Poate menționa că tanti Lucia era în stare de ebrietate alcoolică, dar altcineva în afară de ea și tanti Raisa în casă nu era. În jurul orelor 15:00, fiind pe pragul casei doamnei Lucia, s-au auzit careva strigăte din interiorul casei, imediat, a observat că tanti Lucia a ieșit grăbită afară și a fugit după casă să se ascundă, iar din urma ei a ieșit tanti Raisa care striga către tanti Lucia să-i restituie bani, apoi a strigat că “Lucia da-mi banii că sunt a-i mei!”, imediat s-a apropiat el, feciorul Luciei, Igor și feciorul ei mic, Valerică, iar tanti Raisa a numit-o „hoață”. Menționează, că n-a auzit ca tanti Lucia s-o numească necenzurat pe tanti Raisa, dar Valerică s-a supărat de faptul că a jignit-o pe mama lui și a început să o numească cu cuvinte necenzurate și s-o grăbească pe doamnă să iasă din ograda lui.*

A rămas nedumerit și nu a înțeles deodată ce s-a întâmplat, apoi a aflat că tanti Lucia i-a luat banii din buzunar lui tanti Raisa, de asemeni menționează că însuși momentul sustragerii eu nu l-a văzut, deoarece era pe prag, la fel ca și Igor, iar Valerică era prin curte. Văzând că tanti Lucia stă după casă, iar tanti Raisa a plecat la domiciliul său, dar ieșind pe drum tot striga ca să-i restituie banii. După aceasta tanti Lucia a plecat înapoi în casă. A intrat cu Igor în casă, în camera unde stătea masa cu băuturi alcoolice și a observat pe pat că stătea un pachețel

transparent, pe pat în care erau ceva bancnote, posibil de 100 lei, deoarece tanti Lucia era enervată, nu a îndrăznit să se uite ce era în pachețelul descris. Apoi, tanti Lucia l-a alungat acasă la el. Luni seara, tanti Lucia a venit în ospeție la ei, adică acasă la el și a stat la masă cu tatăl lui, unde ultima a venit cu o sticlă de băutură, a observat că era procurată de la magazin, era coniac, ei au stat la masă, au servit și au discutat ceva. Anterior nu a observat ca tanti Lucia să aibă bani pentru procurarea coniacului sau altor produse alimentare scumpe". Martorul a recunoscut semnăturile, menționând că, Lucia l-a alungat acasă, dar sacoșa cu bani nu a văzut. Patul se află la vre-o trei metri de la intrare (f.d.136);

- declarațiile martorului *****, care în instanța de fond a declarat că pe doamna Raisa și Lucia le cunoaște, nu se află nici într-o relație cu ele, menționând că lucrează ca vânzător în magazinul alimentar a lui Artiom Vasilevici în satul Cușmirca. Prin ianuarie anul acesta, la magazin a venit doamna Lucia și cumpărat de vreo 500 de lei, și anume: țigări Bond, salam, moivă afumată, coniac Tezaur. Lucia mai venea la magazin și mai cumpăra alimente, dar nu din așa sumă. Bond costă 44 de lei, iar coniacul Tezaur costă 140 de lei. Nu a stat de vorbă cu Lucia, a cumpărat și a plecat. S-a mirat că are așa sumă mare, din care motiv a întrebat-o de unde are așa bani, iar acesta i-a spus că a fost la lucru. Bancnotele care i le-a transmis erau boțite, anterior tot boțite aducea. Deseori făcea observație ca să fie banii fără îndoituri. Nimic straniu nu a observat la ea în ziua aceea (f.d.137);

- declarațiile martorului *****, care în fața instanței de fond a relatat că din sala de judecată le cunoaște pe Lucia și Raisa, menționând că în iarna asta, a venit la el Cebotari Lucia cu o sticlă de coniac, pe care au servit-o. Aceasta i-a spus că a primit ajutorul de la primărie și a cumpărat o sticlă de coniac. Fiul lui a spus că nu a văzut când i-a luat banii. Nu i-a povestit feciorul că Raisa striga la Lucia să-i dea banii. Când îl întâlnește pe drum, Raisa i-a spus că Lucia i-a luat banii.

La demersul procurorului au fost date citire declarațiilor date în cadrul urmăririi penale care a declarat că, *"la moment locuieşte în satul Cuşmirca r-nul Şoldăneşti, împreună cu familia sa, nefiind angajat oficial în câmpul muncii, având o muncă ocazională. Cu familia Cebotari se cunoaşte de o perioadă îndelungată de timp, dat fiind faptul că aceştia locuiesc în aceeaşi localitate ca şi ei, de multe ori merg în vizită unul la altul, dar şi copii sunt prieteni şi se întâlnesc des să se joace în curte. Referitor la circumstanţele cazului dat poate declara, că de sâmbătă seara şi până luni seara nu a cunoscut, când în vizită la ei a venit cet. Cebotari Lucia, având cu sine o sticlă de coniac procurată de la magazin, aceasta a venit să-l servească şi pe el cu coniac bun, între timp ce serveau a întrebat-o de unde are mijloace financiare pentru procurarea coniacului, iar ultima nu a dorit*

să-i răspundă. Apoi, feciorul său i-a povestit despre cele întâmplate sâmbătă și anume faptul că auzit strigătele consătenei lor Raisa, care îi zicea să-i restituie banii. Menționează că cazuri similare au mai fost, adică Lucia putea să fure bani de la cineva" Confirmă semnătura de pe procesul-verbal de audiere (f.d.138).

În subsidiar, Colegiul penal atestă că de către prima instanța la citirea declarațiilor martorilor *****, ***** și ***** date la faza de urmărire penală au fost respectate dispozițiile art. 371 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, din motivul stabilirii divergențelor esențiale între declarațiile acestora date la faza de urmărire penală și cele făcute în fața instanței.

Totodată, vinovăția inculpatei Cebotari Lucia integral este confirmată și prin probele materiale administrate în instanța de fond și verificate prin citire în instanța de apel, și anume:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.02.2023 prin care căruia a fost examinată gospodăria lui Cebotari Lucia situată în *****, ***** (f.d. 34-38);

- procesul - verbal de ridicare din 30 ianuarie 2024 potrivit căruia de la Cebotari Lucia s-au ridicat mijloacele financiare în sumă de 1000 lei, și anume, 5 bancnote a câte 200 lei fiecare (f.d. 40 - 42);

- procesul-verbal de examinare a obiectelor din 02.02.2024, cu planșă fotografică prin care au fost supuse examinării bancnotele ridicate de la Cebotari Lucia (f.d.44 - 46);

- procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din data de 02.02.2024, conform căruia au fost prezentate părții vătămate bancnotele ridicate din data de 02.02.2024 spre recunoaștere, astfel, a fost recunoscută bancnota de 200 lei, după ruptura din partea dreaptă a bancnotei, la fel sunt ferfelite, recunoscându-le și după miros și petele de putrezire care le au (f.d. 47 - 50).

Colegiul penal, analizând în cumul prin prisma admisibilității, pertinenței, concludenței, utilității şi veridicității probele cercetate în instanța de fond și verificate suplimentar în instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, soluționând chestiunile prevăzute la art. 385 alin. (1) pct. 1)-4) Cod de procedură penală***, constată că:***

Cebotari Lucia, *la data de 27 ianuarie 2024, pe la orele 15:00, aflându-se în casa proprie situată în *****, *****, cu scop de profit şi de a sustrage bunurile altei persoane, i-a răsucit mâna lui ***** şi în mod deschis i-a sustras din buzunarul halatului în care era îmbrăcată suma de 5750 lei în numerar, ulterior la solicitarea acesteia de a-i restitui, a refuzat şi s-a ascuns în spatele casei, cauzându-i părţii vătămate ***** prejudiciu material*.

Astfel, prin acțiunile sale Cebotari Lucia a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârşit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață.*

În fortificarea acestei soluții Colegiul penal cu privire la infracțiunea de jaf statuează că, *obiectul juridic special* al infracțiunii respective îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile. În cazul din speță în plan secundar s-a adus atingere relațiilor sociale cu privire la integritatea persoanei prin aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei.

Latura obiectivă a infracțiunii incriminate are următoare structură: fapta prejudiciabilă, care constă în acțiunea de luare ilegală și gratuită, urmările prejudiciabile, legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, modul deschis..

La fel, este necesar de a se evidenția că în cazul modalității agravate a jafului de la lit. e) alin. (2) art. 187 Cod penal, violența nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei ori amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe îndeplinește, în cadrul faptei prejudiciabile, rolul de acțiune adiacentă.

Mai mult ca atât, se iterează că nu contează când a fost săvârșită acțiunea adiacentă – până la deposedarea de bunuri, concomitent cu aceasta sau nemijlocit după deposedare (dar până la consumarea sustragerii). Este important ca în toate aceste ipoteze acțiunea adiacentă să fie săvârșită în scopul de a facilita săvârșirea acțiunii principale – sustragerii – sau de a reține la făptuitor bunurile de care a fost deposedată victima. Realizarea scopurilor date se poate exprima prin preîntâmpinarea rezistenței posibile din partea victimei sau prin suprimarea ori înfrângerea rezistenței care a început să fie opusă.

Prin „*aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei*” se înțelege fie cauzarea intenționată a leziunilor corporale, care nu au drept urmare nici dereglarea sănătății, nici pierderea capacității de muncă, fie aplicarea intenționată a loviturilor sau săvârșirea altor acțiuni violente care cauzează o durere fizică, însă nu creează pericol pentru viața și sănătatea victimei.

Latura subiectivă a infracțiunii incriminate se caracterizează, în primul rând prin vinovăție sub formă de intenție directă. La calificare, este obligatorie stabilirea scopului special- cupiditant.

Subiect al infracțiunii examinate este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei a atins vârsta de 14 ani.

Astfel, rezumând totalitatea circumstanțelor privind descrierea faptei infracționale comise de către Cebotari Lucia, instanța de apel ajunge la ferma convingere că vina inculpatului şi-a găsit confirmare deplină, fiind întrunite toate

elementele constitutive ale infracțiunii de jaf, fapt confirmat în cadrul ședinței de judecată prin declarațiile părții vătămate ***** și martorilor *****, *****, ***** și *****.

Din declarațiile părții vătămate ***** și martorul ***** se constată indubitabil prezența mijloacelor financiare în mărime de 5750 lei, care au constituit obiectul material al infracțiunii, fiind destinați pentru procurarea lemnelor de foc.

Prin declarațiile părții vătămate *****, care de alt fel coroborează cu declarațiile inculpatei Cebotari Lucia se constată că la data de 27.01.2024, orele 15:00, partea vătămată a fost în ospeție la inculpată.

Faptul dat se confirmă integral și prin declarațiile martorului Balan Artion care în esență a relatat că la 27.01.2024 în jurul orelor 15:00, se afla în ospeție la familia Cebotari, când în ospeție a venit partea vătămată *****, care a intrat în casă.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal statuează că partea vătămată ***** indică că inculpata Cebotari Lucia pe neașteptate, i-a răsucit mâna la spate, după care a băgat mâna sa în buzunar de unde i-a sustras 5750 lei, după care a fugit pe ușă afară și a plecat după care, iar ea a început a striga din urma sa „hoțoaico”.

Declarațiile respective integral se confirmă prin declarațiile martorului ***** date la faza de urmărire penală și susținute în cadrul ședinței de judecată, care în esență a relatat că .... Cebotari Lucia în grabă a ieșit din casă și a fugit după casă pentru a se ascunde, iar ***** striga să-i restituie banii, o numea „hoațo”, ... după ce a plecat ***** acasă, Cebotari Lucia a revenit în casă și pe pat a observat un pachet.

Indirect, prin declarațiile martorului ***** și ***** se confirmă că Cebotari Lucia avea o stare financiară dificilă, nu dispunea de surse financiare, iar după data de 27.01.2024, inculpata a fost la magazinul alimentar din sat de unde a procurat mai multe produse, inclusiv țigării și băuturii alcoolice în sumă de aproximativ 500 lei, după care cu sticla de coniac s-a dus la martorul ***** și au servit-o împreună.

La fel, urmează a se evidenția că martorii ***** și ***** cunoscând starea financiară dificilă a inculpatei, au întrebat-o de unde a luat bani, martorului ***** i-a comunicat că a primit ajutor de la Primărie, iar martorului ***** i-a comunicat că a fost la lucru.

De asemenea urmează a se evidenția și faptul că martorul ***** a menționat că banii cu care Cebotari Lucia achita produsele procurate erau boțiți, prin procesul-verbal de ridicare din 30.01.2024 se constată că de la Cebotari Lucia s-au ridicat mijloacele financiare în sumă de 1000 lei, și anume, 5 bancnote a câte 200 lei fiecare (f.d. 40 - 42), iar prin procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din

02.02.2024, se atestă că partea vătămată ***** a recunoscut bancnotele ridicate de la Cebotari Lucia, după ruptură, fiind ferfelite, având pete de putrezire (f.d. 47 - 50).

Pe această undă de idei, Colegiul penal constată prezența unor dubii și contradicții esențiale în declarațiile inculpatei Cebotari Lucia, or, *pe de o partea* Cebotari Lucia invocă faptul că nu a sustras deschis banii de la partea vătămată, ci aceasta i-a împrumutat benevol suma de 1000 lei, sumă care ulterior a fost ridicată de la aceasta prin procesul-verbal din 30.01.2024, iar *pe de altă parte* se atestă faptul că în perioada 27 - 30.01.2024 a fost la magazinul din sat făcând mai multe cumpărăturii, una dintre care a fost de aproximativ 500 lei, ceea ce oferă credibilitate declarațiilor părții vătămate ***** privind sustragerea deschisă a sumei de 5750 lei, și indică asupra caracterului nefondat al declarațiilor inculpatei Cebotari Lucia privind transmiterea sumei de 1000 lei cu titlu de împrumut, or, după cum corect a reținut și instanța inferioară, inculpata nu a putut face dovada proveniență mijloacelor financiare de pe care a procurat produsele alimentare, țigările și coniacul.

La fel, fiind pur declarative și lipsite de suport probator declarațiile inculpatei Cebotari Lucia privind obținerea mijloacelor financiare ca urmare a acordării ajutorului social din partea primăriei din localitate, precum și faptul obținerii acestora în urma relațiilor de muncă.

Cât privește agravanta prin *„aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei”,* aceasta integral se confirmă prin declarațiile părții vătămate ***** care a relatat că inculpata a îmbrâncit-o și i-a răsucit mâna la spate, după care i-a sustras banii din buzunar, acțiunii ce sunt suficiente pentru încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei în forma agravantă.

Urmare celor expuse, Colegiul penal conchide că solicitarea apărării privind emiterea unei sentințe de achitare nu şi-au găsit confirmarea la judecarea acestora, lipsind temeiuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea constatării vinovăției acestuia în comiterea infracțiunii incriminate.

Mai mult ca atât, Colegiul penal remarcă că dezacordul părții apărării cu sentința instanței de fond este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de judecată a apreciat probele şi circumstanțele cauzei. Însă, împrejurările enunțate supra denotă în mod concludent că instanța de fond nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de apelant, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că a avut loc fapta de săvârșirea căreia a fost învinuit inculpatul, că această faptă a fost săvârșită de inculpat, fapta întrunește elementele

constitutive ale infracțiunii, fiind constatată vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii, din care motive solicitările formulate prin cererea de apel nu pot fi admise. Or, instanța de apel reține că apelantul nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni imperioase ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „*efectiv*”, fiind lipsit de șanse de succes şi nu este capabil să ofere îndreptarea situației oferită de prima instanță.

Astfel, contrapunând faptele stabilite în urma analizei probelor administrate la componența de infracțiune stabilită de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal Colegiul penal conchide *dincolo de orice dubiu rezonabil* că, vinovăția inculpatei Cebotari Lucia în săvârșirea faptelor incriminate a fost dovedită integral, acesta urmând a fi recunoscută vinovată.

La capitolul individualizării pedepsei penale ce urmează a-i fi stabilită lui Cebotari Lucia instanța de apel reține că, în corespundere cu prevederile art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor. **(2)** Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracțiunii i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracțiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia. **(2)** În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvîrşită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional şi se aplică atunci cînd gravitatea infracțiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din

numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrşirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Subsecvent, din dispozițiile art. 75 alin. (1) Cod penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală şi individualizată.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, pedeapsa penală este echitabilă doar atunci când îndeplinește un dublu scop: pe de o parte, să sancționeze fapta comisă, iar pe de altă parte, să contribuie la reintegrarea socială a condamnatului și la prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni, atât de către acesta, cât și de către alți membri ai societății. Astfel, o pedeapsă disproporționată sau excesivă riscă să provoace efecte contrare, generând sentimente de nedreptate, resentimente și o pierdere a încrederii în sistemul juridic, ceea ce poate submina scopurile fundamentale ale justiției penale.

În acest context, legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili măsura acesteia strict în limitele prevăzute de lege, respectând atât dispozițiile părții generale, cât și ale părții speciale a Codului penal. Mai mult decât atât, individualizarea pedepsei reprezintă un principiu de bază, care presupune adaptarea sancțiunii la circumstanțele concrete ale fiecărui caz, astfel încât măsura aplicată să fie necesară și proporțională cu scopurile legii penale și să răspundă particularităților persoanei condamnate.

Aplicând aceste principii în speța inculpatului, instanța trebuie să asigure că pedeapsa stabilită nu doar reflectă gravitatea faptei – ținând cont de natura și mijloacele comiterii infracțiunii, scopul urmărit, condițiile în care a fost săvârșită și consecințele produse – ci și particularitățile personale ale inculpatului, precum starea psihică, situația socială și familială, istoricul penal și comportamentul anterior și posterior infracțiunii.

În acest mod, cuantumul și regimul pedepsei trebuie să fie astfel calibrate încât să asigure respectarea principiului echității sociale, să faciliteze corectarea și reabilitarea inculpatei și să descurajeze recidiva, în conformitate cu standardele europene privind drepturile omului. Executarea pedepsei, prin aplicarea unui regim adecvat, trebuie să contribuie la conștientizarea necesității respectării legii penale și la prevenirea săvârșirii unor fapte similare în viitor.

Prin urmare, instanța de judecată are datoria să individualizeze pedeapsa într-un mod echilibrat și rațional, astfel încât să se realizeze în mod efectiv obiectivele justiției penale, menținând totodată respectul pentru demnitatea persoanei și

garantând un tratament uman și proporțional în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, Colegiul penal menționează că la stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei şi la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară şi suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale şi a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri şi restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite şi este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei (în cazurile când există), statului şi întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură şi obiectiv, toate circumstanțele şi datele care caracterizează atât negativ, cât şi pozitiv persoana inculpatului şi care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei şi mărimii pedepsei.

Instanța de apel constată că, Cebotari Lucia a fost găsită vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale.

Potrivit alin. (4) art. 16 Cod penal, infracțiunea comisă de către Cebotari Lucia este calificată ca fiind gravă.

Totodată, Colegiul penal, menționează că, la stabilirea categorii și mărimii pedepsei urmează a se ține cont de personalitatea inculpatului Cebotari Lucia, care anterior a fost condamnat:

- prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 05 decembrie 2013 în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 03 ani, iar în baza art. 90 Cod penal pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 02 ani;

- prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 10 ianuarie 2014 în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 03 ani, iar în baza art. 85 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 05 ani, iar în baza art. 90 Cod penal pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 04 ani.

La fel, în sarcina inculpatei Cebotari Lucia nu a fost stabilită prezența circumstanțelor atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal, fiind stabilită doar

prezența circumstanței agravante prevăzută la art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal - săvîrşirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Reieșind din circumstanțele cauzei, Colegiul penal constată că anterior Cebotari Lucia a fost supusă în mod repetat răspunderii penale pentru comiterea infracțiunilor cu aplicarea violenței fizice, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării condiționate, nu și-a făcut concluziile necesare și nu a mers pe calea corijării ci a continuat să comită noi infracțiunii, inclusiv cu aplicarea violenței fizice, ceea ce caracterizează negativ personalitatea inculpatei și care conturează o personalitate antisocială, profund deviantă, care sfidează în mod repetat normele de conviețuire socială și valorile fundamentale ocrotite de lege, și care indică asupra pericolului social ridicat pe care-l reprezintă inculpata, justificând aplicarea unei măsuri restrictive ferme.

Respectiv, în asemenea situații, pentru a fi atins scopul legii penale urmează a se interveni mai prompt, prin aplicarea unor sancțiuni mai severe, pentru ca inculpata, precum și alte persoane, să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Mai mult ca atât, pedeapsa penală are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, concretizând dezaprobarea legală și judiciară atât în ceea ce privește fapta penală săvârșită, cât și în ceea ce privește persoana inculpatului.

Pe de altă parte, pedeapsa trebuie să fie astfel individualizată încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte penale similare.

Tot aici se reține că, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunilor.

Cu atât mai mult, atitudinea delăsătoare a inculpatei, de persistență în comiterea infracțiunilor în general, îl face incompatibil cu clemența conținută a unor pedepse non-privative de libertate, altfel spus, ar fi oarecum şi *in extremis* chiar o agravantă.

Distinct, la stabilirea cuantumului pedepsei au incidență prevederile art. 78 alin. (4) Cod penal, care stipulează că în caz de concurs al circumstanțelor agravante şi celor atenuante, coborârea pedepsei pînă la minimul sau ridicarea ei pînă la maximul prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod nu este obligatorie.

Drept urmare Colegiul penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatei Cebotari Lucia, urmărind în acest sens comportamentul acesteia în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, în coraport cu faptele comise, urmările prejudiciabile, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, concluzionează că pentru corijarea și reeducarea acestuia urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

În subsidiar, ținând cont de starea financiară precară a inculpatei Cebotari Lucia care nu este angajată în câmpul muncii, nu are vreo ocupație utilă care iar asigura o sursă stabilă de venit, de scopul comiterii infracțiunii, Colegiul penal consideră necesar de a nu aplica în privința acesteia pedeapsa complimentară facultativă – amenda.

Concomitent, Colegiul penal atestă că potrivit art. 72 alin. (3) și (6) Cod penal, în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni mai puțin grave şi grave, săvârșite cu intenție. Femeile condamnate execută pedeapsa închisorii în penitenciare pentru femei.

Distinct, instanța de apel apreciază ca fiind întemeiate și concluziile instanței de fond cu referire la încasarea din contul inculpatei Cebotari Lucia în beneficiul părții vătămate ***** a prejudiciului material cauzat în mărime de 4 750 (patru mii șapte sute cinci zeci) lei, or, suma respectivă reprezintă urmarea prejudiciabilă a infracțiunii comise, iar ținând cont de prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, ca urmare a stabilirii fără echivoc a vinovăției inculpatei în comiterea acesteia, prin prisma răspunderii delictuale prevăzute la art. 1998 alin. (1) Cod civil, inculpatul este obligată să repare prejudiciul cauzat părții vătămate/ civile anume în cuantumul respectiv.

Finalmente, Colegiul penal consideră că soluția instanței de fond prin care a fost soluționată soarta corpurilor delicte este conformă prevederilor art.397 pct.3) în coroborare cu art.162 alin.(1) Cod de procedură penală, urmând a fi menținută fără modificări.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite apelul avocatului Constantin Mustea în interesele inculpatului Cebotari Lucia declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 16 august 2024 din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a sentinței în cauză în latura penală și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru

prima instanță, în sensul descris supra, iar în rest dispozițiile sentinței în latura acțiunii civile și a corpurilor delicte se vor menține fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.2), art.art.417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Apelul avocatului Constantin Mustea în interesele inculpatei Cebotari Lucia declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 16 august 2024, prin care Cebotari Lucia a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, se admite din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a respectivei sentințe în latura penală și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Cebotari Lucia se recunoaște vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal și în baza acestei legi i se stabilește acesteia pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă.

În temeiul art. 72 alin. (3), (6) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei decizii de către Cebotari Lucia urmează a fi executată în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din data reținerii lui Cebotari Lucia.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 16 august 2024 în latura recuperării prejudiciului material cauzat prin infracțiune și soluționării chestiunii cu privire la corpurilor delicte, se mențin fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat public şi decizia integrală înmânată/ expediată părților la 15.01.2026.

Președintele ședinței: **Judecător:** **Judecător:**